

załącznik do uchwały nr LXIX.983.2018
Rady Miasta Zielona Góra
z dnia 26 czerwca 2018 r.

**Program Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	4
II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PIECZY ZASTĘPCZEJ	5
1. ZADANIA PIECZY ZASTĘPCZEJ	6
2. ZADANIA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	6
III. ANALIZA RODZIN ZASTĘPCZYCH W MIEŚCIE ZIELONA GÓRA	8
1. CHARAKTERYSTYKA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W MIEŚCIE ZIELONA GÓRA W LATACH 2014-2016	8
2. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W MIEŚCIE ZIELONA GÓRA W LATACH 2014-2016	14
3. OSOBY USAMODZIELNIANE Z MIASTA ZIELONA GÓRA	16
IV. CELE PROGRAMU	19
V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	24
VI. MONITORING I EWALUACJA	25
VII. SPIS TABEL	26

WSTĘP

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz. U. z 2018r. poz.998) zwana dalej ustawą, określa ten obowiązek, jak również organizowanie dla dzieci całkowicie pozbawionych wsparcia ze strony rodziny naturalnej rodzinnej i instytucjonalnej opieki zastępczej.

Niniejszy Program zawiera diagnozę sytuacji pieczy zastępczej na terenie Miasta Zielona Góra, określa kierunki działań w perspektywie 3-letniej, ustala priorytety a także zakres prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej na terenie miasta Zielona Góra.

Z obecnie obowiązującego stanu prawnego wynika, że systemem pieczy zastępczej nazywamy zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są również placówki opiekuńczo - wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Dnia 28 października 2011 r. Prezydent Miasta Zielona Góra zarządzeniem Nr 1031.2011 wyznaczył Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Program powstał w oparciu o obowiązujące regulacje prawne – art. 180 pkt. 1 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.

Działania w zakresie rozwoju pieczy zastępczej, w tym zadania zapisane w niniejszym Programie, podejmowane są i realizowane w oparciu o następujące akty prawne;

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526);
- 3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz. U. z 2018r. poz.998)
- 4) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2017 r., poz.1769 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* (Dz. U. z 2018 r. poz. 995 z późn. zm);
- 6) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.);
- 7) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r., *w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej* (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1720);
- 8) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. *w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej* (Dz. U. z 2011 r. Nr 274, poz. 1620);
- 9) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r., *w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie* (Dz. U. z 2012 r., poz. 954);
- 10) rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r., *w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie* (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45)
- 11) uchwała nr XLVIII.401.2013 Rady Miasta Zielona Góra z 23.04.2013 r. w sprawie zmiany nazwy Pogotowia Opiekuńczego oraz wyodrębnienia placówek opiekuńczo - wychowawczych w Zielonej Górze.
- 12) Uchwała XXXVII.437.2016 Rady Miasta Zielona Góra z 30 sierpnia 2016 r. w sprawie wyodrębnienia placówek opiekuńczo – wychowawczych w Zielonej Górze.
- 13) Uchwała XLVI.567.2017 Rady Miasta Zielona Góra z 28 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia wspólnej obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PIECZY ZASTĘPCZEJ

Pieczą zastępczą jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem, sprawowanej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

Opieka nad dzieckiem może być zapewniona poprzez umieszczenie dziecka w :

1) **rodzinie zastępczej** spokrewnionej, niezawodowej i zawodowej, w tym zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowej specjalistycznej;

2) **rodzinnym domu dziecka** lub

3) **pieczy zastępczej** o charakterze instytucjonalnym.

W pieczy zastępczej dziecko może przebywać do momentu osiągnięcia pełnoletności, a w przypadku dalszego kształcenia, nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia.

Organizacja pieczy zastępczej

w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

1. GMINA ↓

Ośrodek Pomocy Społecznej

Dział opieki nad rodziną

- praca z rodziną
- pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

2. POWIAT – piecza zastępcza

- rodzinna
- instytucjonalna

3. SAMORZĄD WOJEWÓDZKI – piecza zastępcza instytucjonalna

- regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne
- interwencyjny ośrodek preadopcyjny

1. ZADANIA PIECZY ZASTĘPCZEJ

Głównym zadaniem wsparcia rodziny jest pomoc rodzinie w przewyżnianiu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez realizację wyznaczonego planu pracy z rodziną. Zadaniem pieczy zastępczej natomiast jest zabezpieczenie dziecka poprzez umieszczenie go w odpowiedniej formie pieczy zastępczej w sytuacji gdy praca z rodziną naturalną nie przynosi żadnych efektów a bezpieczeństwo dziecka jest zagrożone.

Celem pieczy zastępczej jest przygotowanie dziecka do odpowiedzialnego i samodzielnego życia, pokonywanie trudności życiowych, wpajanie prawidłowych norm społecznych, podtrzymywanie bliskich i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, a także zaspokajanie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

2. ZADANIA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Zielonej Górze jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Do jego zadań należy:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 3a) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 14a) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 15) przedstawianie Radzie Miasta corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza, albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

III. ANALIZA RODZIN ZASTĘPCZYCH W MIEŚCIE ZIELONA GÓRA

1. CHARAKTERYSTYKA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W MIEŚCIE ZIELONA GÓRA W LATACH 2014-2016

Rodzinna piecza zastępcza to tymczasowa forma opieki nad dzieckiem.

Podstawową przyczyną umieszczania dzieci w różnych formach opieki zastępczej jest sytuacja, w której rodzice dziecka nie podejmują pracy na rzecz możliwości zatrzymania dziecka w środowisku naturalnym lub gdy ich praca nie przynosi znaczących efektów.

Gdy dziecko nie może dalej wychowywać się w swojej rodzinie biologicznej, najlepszym rozwiązaniem dla jego bezpieczeństwa jest zapewnienie mu opieki w rodzinnej pieczy zastępczej, którą może być: rodzina zastępcza spokrewniona, rodzina zastępcza niezawodowa lub zawodowa oraz rodzinny dom dziecka.

Małoletnie dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej do osiągnięcia pełnoletniości, a w przypadku dalszego kształcenia – nie dłużej niż do 25 roku życia.

W wyniku zmiany sytuacji prawnej dziecka (przywrócenie lub pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej), może ustać potrzeba sprawowania dalszej pieczy zastępczej, poprzez powrót dziecka do środowiska naturalnego lub przysposobienie.

Kandydaci na rodziny zastępcze, podejmując decyzję o utworzeniu rodziny zastępczej, muszą posiadać świadomość czasowości opieki nad dzieckiem, brać pod uwagę i akceptować możliwość powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej.

W przypadku gdy rodzice biologiczni nie mogą dalej wypełniać wobec swojego dziecka funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zostają oni pozbawieni władzy rodzicielskiej albo władza ta zostaje im ograniczona lub zawieszona na podstawie orzeczeń sądowych.

Zawiązanie rodziny zastępczej nie powoduje powstania więzi rodzinno - prawnej pomiędzy dzieckiem a rodzicami zastępczymi, nie powstaje też obowiązek alimentacyjny ani możliwość dziedziczenia przez dziecko. Rodzina zastępcza ma na celu zapewnienie dziecku odpowiednich warunków rozwoju i wychowania, adekwatnie do jego stanu zdrowia i indywidualnych możliwości.

Z dniem wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej działające na podstawie dotychczasowych przepisów:

- spokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze:
  - tworzone przez wstępnych lub rodzeństwo – stały się rodzinami zastępczymi spokrewnionymi,
  - tworzone przez osoby inne niż wyżej wymienione (np. wujostwo, kuzynostwo) – stały się rodzinami zastępczymi niezawodowymi,
- niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze – stały się rodzinami zastępczymi niezawodowymi,
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem specjalistyczne rodziny zastępcze – stały się rodzinami zastępczymi zawodowymi specjalistycznymi,

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego – stały się rodzinami zastępczymi zawodowymi pełniącymi funkcję pogotowia rodzinnego.

W ostatnich trzech latach rozwój rodzinnej pieczy zastępczej kształtował się następująco:

**Tabela 1. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie miasta Zielona Góra w latach 2014-2016
(stan na dzień 31 grudnia)**

Typ rodziny zastępczej		Lata					
		2014		2015		2016	
		Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodzina zastępcza spokrewniona z dzieckiem		91	100	97	109	90	102
Rodzina zastępcza niezawodowa		37	43	42	54	46	58
Rodzina zastępcza zawodowa w tym pełniące funkcję:	ogółem	9	30	9	35	10	42
	pogotowia rodzinnego	7	23	7	28	8	36
	wielodzietna	1	4	0	0	0	0
	zawodowa	0	0	1	4	1	3
	specjalistyczna	1	3	1	3	1	3
Razem		137	173	148	198	146	202

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli, wynika, że na terenie Miasta Zielona Góra w latach 2014-2016 nie odnotowano znaczących różnic w tworzeniu się rodzin zastępczych spokrewnionych. Największy przyrost rodzin zastępczych spokrewnionych odnotowano w roku 2015. Natomiast w stosunku do rodzin zastępczych niezawodowych, z roku na rok zauważyć można tendencję wzrostową. Najwięcej rodzin niezawodowych funkcjonowało w roku 2016.

Analizując liczbę dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych można stwierdzić, że największy wzrost liczby dzieci przypadł na lata funkcjonowania największej liczby rodzin zastępczych. W odniesieniu do dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych był to rok 2015 natomiast w stosunku do dzieci z rodzin zastępczych niezawodowych był to rok 2016.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

Porównując liczbę zawodowych rodzin zastępczych oraz liczbę umieszczonych w nich dzieci można zauważyć niewielki wzrost liczby rodzin zawodowych oraz dość znaczący wzrost liczby umieszczonych w nich dzieci w roku 2016.

Analizując dane zawarte w tabeli numer 1 można również zauważyć, że od roku 2015 na terenie Miasta Zielona Góra nie funkcjonuje już zawodowa wielodzietna rodzina zastępcza. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z rodziną tą została zawarta w roku 2015 umowa o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

Tabela 2. Przedział wiekowy oraz przyczyny umieszczeń dzieci w rodzinach zastępczych
(stan na dzień 30 czerwca 2017r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci				
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych		
				ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną
1.	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:*	98	55	39	30	3
1.1.	poniżej 1 roku	0	0	3	3	0
1.2.	od 1 roku -3 lat	1	0	14	13	0
1.3.	4- 6 lat	4	2	6	5	0
1.4.	7-13 lat	33	22	12	9	1
1.5.	14-17 lat	37	18	4	0	2
1.6.	18-24 lat	23	13	0	0	0
2.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	98	54	39	30	3
2.1.	sieroctwa	1	2	0	0	0
2.2.	pólsieroctwa	1	2	0	0	0
2.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	18	14	17	16	0
2.3.1.	od alkoholu	13	12	16	15	0
2.4.	przemocy w rodzinie	2	0	1	0	0
2.5.	bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	73	32	19	13	3
2.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego	0	0	0	0	0

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

	z rodziców					
2.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	1	1	2	1	0
2.8.	ubóstwo	0	0	0	0	0
2.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0
2.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0
2.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	0	0	0
2.12.	inne	2	3	0	0	0
3.	Dzieci cudzoziemców	0	1	0	0	0
4.	Małoletnie matki	0	0	0	0	0

*Na liczbę dzieci z wiersza pierwszego składa się suma wierszy 2, 3 i 4.

Tabela 2 prezentuje wykaz dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej ze stanem na dzień 30 czerwca 2017 r. Z analizy tabeli wynika, iż najwięcej dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej mieści się w przedziale wiekowym pomiędzy 14 a 17 rokiem życia - w przypadku rodzin zastępczych spokrewnionych, pomiędzy 7 a 13 rokiem życia - w przypadku rodzin zastępczych niezawodowych oraz pomiędzy 1 a 3 rokiem życia – w przypadku rodzin zastępczych zawodowych. Z kolei najczęstszą przyczyną umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, następnym powodem jest uzależnienie rodziców od alkoholu.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

---

2. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W MIEŚCIE ZIELONA GÓRA W LATACH 2014-2016

W Mieście Zielona Góra formę instytucjonalnej pieczy zastępczej do 30 czerwca 2013 roku pełniło Pogotowie Opiekuńcze. Od 1 lipca 2013 na podstawie Uchwały nr XLVIII.401.2013 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 23 kwietnia 2013 roku, zostały wyodrębnione 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze z czego 3 pełniące funkcję socjalizacyjną posiadające bazę lokalową dla 36 dzieci tj. po 12 miejsc w każdej, oraz placówkę nr 4 pełniącą funkcję interwencyjną, dysponującą 24 miejscami. Uchwałą XXXVII.437.2016 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 30 sierpnia 2016 r. w celu realizacji zadań instytucjonalnej pieczy zastępczej w Zielonej Górze z Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 4 w Zielonej Górze przy ul. Aleja Wojska Polskiego wyodrębniono placówki opiekuńczo – wychowawcze pod nazwami:

1. „Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 5 w Zielonej Górze”;
2. „Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 6 w Zielonej Górze”.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno - terapeutycznego oraz w regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych w okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 1 stycznia 2012 r., mogły być umieszczane dzieci powyżej 7 roku życia (przebywać w tych placówkach mogą w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.). Po upływie tego okresu w placówkach mogą przebywać jedynie dzieci powyżej 10 roku życia. Umieszczanie dzieci poniżej tego wieku jest możliwe tylko w wyjątkowych sytuacjach, szczególnie, gdy przemawiać ma za tym stan ich zdrowia lub dotyczyć ma to rodzeństwa.

W poniższej tabeli przedstawione zostało wykorzystanie miejsc w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Zielonej Górze w latach 2014–2016 (stan na 31 grudnia każdego roku):

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

Tabela 3. Ilość wykorzystanych miejsc w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Zielonej Górze w latach 2014–2016 (stan na dzień 31 grudnia)

Typ placówki	Lata					
	2014		2015		2016	
	Liczba miejsc	Liczba wykorzystanych miejsc	Liczba miejsc	Liczba wykorzystanych miejsc	Liczba miejsc	Liczba wykorzystanych miejsc
Socjalizacyjna Nr 1, 2, 3	36	36	36	33	36	29
Interwencyjna Nr 4	24	28	24	23	24	17
Razem	60	64	60	56	60	46

Z tabeli 3 wynika, że największą ilość wykorzystanych miejsc odnotowano w roku 2014. Natomiast w roku 2016 znacząco spadła liczba wykorzystanych miejsc w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Zielonej Górze.

Tabela 4. Przedział wiekowy oraz przyczyny umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (stan na dzień 30 czerwca 2017r.)

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci		
		w placówkach opiekuńczo - wychowawczych		
		ogółem	typu socjalizacyjnego	typu interwencyjnego
1.	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:*	49	30	19
1.1.	poniżej 1 roku	4	2	2
1.2.	od 1 roku -3 lat	0	0	0
1.3.	4- 6 lat	0	0	0
1.4.	7-13 lat	10	7	3
1.5.	14-17 lat	27	18	9
1.6.	18-24 lat	8	3	5

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

2.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	49	30	19
2.1.	sieroctwa	1	1	0
2.2.	pólsieroctwo	4	1	3
2.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	32	21	11
2.3.1.	od alkoholu	30	20	10
2.4.	przemocy w rodzinie	7	6	1
2.5.	bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	4	1	3
2.6.	Niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	0	0	0
2.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	1	0	1
2.8.	ubóstwa	0	0	0
2.9.	bezrobocia	0	0	0
2.10.	Nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0
2.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	0
2.12.	inne	0	0	0
3.	Dzieci cudzoziemców	0	0	0
4.	Małoletnie matki	0	0	0

*Na liczbę dzieci z wiersza pierwszego składa się suma wierszy 2, 3 i 4.

Tabela 4 prezentuje wykaz dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej ze stanem na dzień 30 czerwca 2017 r. Z analizy tabeli wynika, iż najwięcej dzieci przebywających w placówkach mieści się w przedziale wiekowym między 14 a 17 rokiem życia. Z kolei najczęstszą przyczyną umieszczania dzieci w tej formie pieczy zastępczej jest uzależnienie rodziców od alkoholu.

3. OSOBY USAMODZIELNIANE Z MIASTA ZIELONA GÓRA

3.1. Problemy

Dominującym problemem osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą jest trudność w pozyskaniu mieszkania. Główną przyczyną trudności po usamodzielnieniu się z pieczy zastępczej jest bierność, niska motywacja w zakresie kształcenia i brak chęci do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Usamodzielnieni wychowankowie mają wiele trudności w poruszaniu się po różnego rodzaju instytucjach (w tym w załatwianiu spraw urzędowych, regulowaniu opłat, gospodarowaniu domowym budżetem). Zatem, zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze jest ukierunkowanie i wspieranie młodych osób opuszczających pieczę zastępczą, w celu prawidłowego ich funkcjonowania w społeczeństwie i pełnienia właściwych ról społecznych.

W zależności od rodzaju pieczy zastępczej czy zastosowanego środka wychowawczego, osoby usamodzielniane obejmowane są pomocą wynikającą z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub ustawy o pomocy społecznej.

3.2. Pomoc

3.2.1. Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

- 1) przyznaje się pomoc na:
  - a) kontynuowanie nauki,
  - b) usamodzielnienie,
  - c) zagospodarowanie,
- 2) udziela się pomocy w uzyskaniu:
  - a) odpowiednich warunków mieszkaniowych,
  - b) zatrudnienia;
- 3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- 3 lat – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną;

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

- roku – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie szkolenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielniania, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Pomoc tę przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Wychowankom po opuszczeniu pieczy zastępczej przysługuje również pomoc na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie mieszkania i jest przyznawana osobie usamodzielnianej, wg określonego kryterium dochodowego. Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielniania, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielniania.

3.2.2. Na podstawie ustawy o pomocy społecznej, osoba pełnoletnia opuszczająca dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zwana dalej „osobą usamodzielnianą”, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą:

- 1) pieniężną na usamodzielnienie;
- 2) pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 3) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- 4) w uzyskaniu zatrudnienia;
- 5) na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

Pomoc ta przysługuje osobie usamodzielnianej, w przypadku gdy skierowanie na pobyt całodobowy powyższych placówek nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu a osoba usamodzielniana przebywała w placówkach co najmniej rok.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się na czas nauki, do czasu jej ukończenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 lat.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie i pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje osobie usamodzielnianej:

- samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza 200% kwoty kryterium dochodowego na osobę samotnie gospodarującą;

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

- w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza 200% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Warunkiem uzyskania powyższej pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, zatwierdzonego przez Dyrektora Ośrodka.

Pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki według stanu na 30.06.2017 r. objętych było 29 wychowanków usamodzielnionych z rodzin zastępczych oraz 23 wychowanków usamodzielnionych z placówek opiekuńczo – wychowawczych.

**Tabela 5. Liczba udzielonej pomocy i wsparcia osobom usamodzielnianym w latach 2014-2016
(stan na dzień 31 grudnia)**

Rodzaj pomocy	Lata		
	2014	2015	2016
Pomoc na kontynuowanie nauki	87	101	95
Pomoc na usamodzielnienie	14	3	21
Pomoc na zagospodarowanie	15	4	12
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0
Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	0	0	0

Z analizy danych zawartych w tabeli 5, wynika, że w 2015 roku z pomocy na kontynuowanie nauki skorzystało najwięcej wychowanków. Jednocześnie zauważyć można, że w 2015 roku znacząco spadła liczba wychowanków korzystających z pomocy na usamodzielnienie i pomocy na zagospodarowanie. Największy wskaźnik pobranej pomocy na usamodzielnienie odnotowuje się w roku 2016, natomiast z pomocy na zagospodarowanie najwięcej wychowanków skorzystało w 2014 r.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, iż wychowankowie nie zwracają się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o pomoc w pozyskaniu zatrudnienia oraz odpowiednich warunków mieszkaniowych.

IV. CELE PROGRAMU

CEL STRATEGICZNY
Rozbudowywanie funkcjonującego zintegrowanego systemu pieczy zastępczej

CEL OPERACYJNY			
1. Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza środowiskiem naturalnym			
ZADANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
1.1. Prowadzenie kampanii społecznych, akcji i inicjatyw promujących idee rodzicielstwa zastępczego i rodzin pomocowych oraz kształtowanie pozytywnej opinii społecznej dla pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze Uniwersytet Zielonogórski i inne uczelnie wyższe media lokalne organizacje pozarządowe, fundacje Kościóły i związki wyznaniowe	<ul style="list-style-type: none"> liczba kampanii społecznych liczba akcji promujących idee rodzicielstwa zastępczego	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie świadomości społecznej i inicjatyw dotyczących zastępczych form opieki rodzinnej
1.2. Pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze	<ul style="list-style-type: none"> Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej-Ośrodek Adopcyjny	<ul style="list-style-type: none"> liczba szkoleń liczba odbiorców szkoleń liczba osób, które ukończyły cykl spotkań	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie ilości profesjonalnie przygotowanych osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
1.3. Tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzin pomocowych	<ul style="list-style-type: none"> Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none"> liczba utworzonych niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych liczba podpisanych umów z rodzinami pomocowymi	<ul style="list-style-type: none"> limit rodzin zastępczych zawodowych: rok 2018 – do 12 rok 2019 – do 15 rok 2020 – do 15
1.4. Zapewnienie wsparcia w prawidłowym funkcjonowaniu rodzin zastępczych	<ul style="list-style-type: none"> Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zielonej Górze Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich	<ul style="list-style-type: none"> liczba szkoleń rodzin zastępczych liczba osób biorących udział w szkoleniach, warsztatach edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie świadomości rodzin zastępczych i ich kompetencji opiekuńczo - wychowawczych

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

	<ul style="list-style-type: none"> • organizacje pozarządowe, fundacje • wolontariat realizowany przez Uniwersytet Zielonogórski • Poradnia młodzieżowa - Towarzystwo Rozwoju Rodziny		
1.5. Wspieranie i organizowanie poradnictwa rodzinnego	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze • organizacje pozarządowe, fundacje • Kościoły i związki wyznaniowe • Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna • Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich	<ul style="list-style-type: none"> • liczba utworzonych i funkcjonujących punktów • liczba udzielonych porad i przeprowadzonych terapii • wydanie informatora o zintegrowanym systemie wsparcia dla rodzin zastępczych • rozpropagowanie informacji o systemie wsparcia dla rodzin zastępczych na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie świadomości i wiedzy wśród rodzin zastępczych dotyczących małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej • zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego
1.6. Tworzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych oraz zapewnianie warunków lokalowych do wzajemnych spotkań	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze • Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zielonej Górze • organizacje pozarządowe, fundacje • Kościoły i związki wyznaniowe • wolontariat • Uniwersytet Zielonogórski i inne uczelnie wyższe	<ul style="list-style-type: none"> • liczba grup wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie rodzin zastępczych w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych wychowanków i w funkcjonowaniu rodzin
1.7. Zapewnienie rodzinom zastępczym bezpłatnych przejazdów Miejskiego Zakładu Komunikacji dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz dopłat do biletów wstępu do instytucji kulturalno –	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none"> • liczba refundacji	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie dostępności do dóbr kultury, edukacji, rekreacji oraz bezpłatnych przejazdów dla dzieci z rodzin zastępczych

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

edukacyjno – rekreacyjno – wypoczynkowych- do 18 roku życia dziecka			
1.8. Zwiększenie dostępności do poradnictwa psychologiczno - pedagogicznego, przedszkoli oraz zajęć pozalekcyjnych dzieciom z rodzin zastępczych	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze • przedszkola • miejskie jednostki organizacyjne prowadzące poradnictwo • Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zielonej Górze • organizacje pozarządowe, fundacje	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci z rodzin zastępczych objętych poradnictwem psychologiczno – pedagogicznym • liczba dzieci z rodzin zastępczych uczęszczających do przedszkoli	<ul style="list-style-type: none"> • zabezpieczenie pierwszeństwa dostępu do poradnictwa psychologiczno - pedagogicznego • zabezpieczenie potrzeb edukacyjnych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
1.9. Zapewnienie dzieciom z rodzin zastępczych wsparcia w realizacji obowiązku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> • Placówki oświatowe • wolontariat realizowany przez Uniwersytet Zielonogórski	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci objętych wsparciem	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa sytuacji szkolnej dzieci z rodzin zastępczych

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

CEL OPERACYJNY			
2. Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej			
ZADANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
2.1. Przygotowanie wychowanków do procesu usamodzielnienia	<ul style="list-style-type: none"> Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zielonej Górze jednostki oświatowe organizacje pozarządowe, fundacje Kościóły i związki wyznaniowe Placówki opiekuńczo – wychowawcze Uniwersytet Zielonogórski i inne uczelnie wyższe	<ul style="list-style-type: none"> ilość osób przygotowanych do procesu usamodzielnienia ilość indywidualnych programów usamodzielnienia liczba osób, uczestniczących w warsztatach lub grupach wsparcia dla wychowanków pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie usamodzielnionych wychowanków
2.2. Wsparcie finansowe i rzeczowe : pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki, pomocna na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie	<ul style="list-style-type: none"> Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze	<ul style="list-style-type: none"> liczba osób korzystających ze świadczeń	<ul style="list-style-type: none"> zabezpieczenie potrzeb usamodzielnionych wychowanków
2.3. Tworzenie miejsc zamieszkania dla osób opuszczających pieczę zastępczą	<ul style="list-style-type: none"> Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze komórka organizacyjna Urzędu Miasta Zielona Góra właściwa ds. lokalowych inwestorzy prywatni	<ul style="list-style-type: none"> liczba utworzonych miejsc	<ul style="list-style-type: none"> umożliwienie usamodzielnionym wychowankom samodzielnego zamieszkania

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

CEL OPERACYJNY			
3. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie			
ZADANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
3.1. Podnoszenie kwalifikacji kadr jednostek pomocy społecznej i kadr współpracujących	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze • Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze • Uniwersytet Zielonogórski i inne uczelnie wyższe	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń i konferencji • ilość uczestników szkoleń • liczba podmiotów realizujących szkolenia i konferencje	<ul style="list-style-type: none"> • wyspecjalizowana kadra
3.2. Pozyskanie specjalistów do pracy z rodzinami zastępczymi, rodzinami pomocowymi oraz pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze • Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zielonej Górze • organizacje pozarządowe, fundacje • Kościoły i związki wyznaniowe • Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zatrudnionych pracowników • liczba szkoleń dla kadry pracującej z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie dostępności do:<ul style="list-style-type: none"> – terapeutów, – psychologów, – pedagogów

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020 będą środki finansowe:

- z budżetu Miasta Zielona Góra,
- z budżetu państwa na zadania zlecone przez administrację rządową,
- z budżetów innych powiatów, zgodnie z art. 191 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.
- z odpłatności rodziców biologicznych,
- ze środków unijnych.

VI. MONITORING I EWALUACJA

W celu sprawdzenia w jakim zakresie program został zrealizowany konieczne jest prowadzenie monitoringu i dokonywanie ewaluacji.

Ewaluacja i monitoring Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020 będzie przebiegała w oparciu o analizę i interpretację zebranych danych własnych oraz danych pozyskanych od współpracujących instytucji pomocowych.

Pozyskane dane umożliwią ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym jego planowaniu, realizacji i rozwoju działań.

Analiza zebranych danych pozwoli na sprawdzenie skuteczności i efektywności przyjętych założeń.

Realizację zaplanowanych działań na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w jego realizacji, będzie monitorował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze .

VII. SPIS TABEL

Tabela 1. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie miasta Zielona Góra w latach 2014-2016 (stan na dzień 31 grudnia) _____	9
Tabela 2. Przedział wiekowy oraz przyczyny umieszczeń dzieci w rodzinach zastępczych (stan na dzień 30 czerwca 2017 r.) _____	11
Tabela 3. Ilość wykorzystanych miejsc w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Zielonej Górze w latach 2014–2016 (stan na dzień 31 grudnia) _____	15
Tabela 4. Przedział wiekowy oraz przyczyny umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych (stan na dzień 30 czerwca 2017r.) _____	19
Tabela 5. Liczba udzielonej pomocy i wsparcia osobom usamodzielnianym w latach 2014-2016 (stan na dzień 31 grudnia) _____	18

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2018-2020

Zespół ds. opracowania programów: wspierania rodziny oraz rozwoju pieczy zastępczej powołany Zarządzeniem nr 1272.2017 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 04 października 2017 r.:

- 1) Wioleta Haręźlak – zastępca Prezydenta Miasta Zielona Góra ds. społecznych - przewodnicząca;
- 2) Joanna Chabza – specjalista pracy socjalnej koordynator Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – sekretarz;
- 3) członkowie:
  - a) Mieczysław Jerulank – dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze,
  - b) Katarzyna Zborowska – zastępca dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze,
  - c) Mirosława Bombik - dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Zielonej Górze,
  - d) Dominika Danielak – Caritas Diecezji Zielonogórsko - Gorzowskiej,
  - e) Gajewska Grażyna – kierownik Zakładu Pedagogiki Opiekuńczej i Rodziny Uniwersytetu Zielonogórskiego,
  - f) Dorota Hajewska - Kycia – kurator zawodowy w Zespole II Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich w Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze,
  - g) Elżbieta Kaźmierska – Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych „Mały Człowiek” w Zielonej Górze,
  - h) Małgorzata Kościuszka - Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze,
  - i) Agnieszka Kwiatkowska – Areszt Śledczy w Zielonej Górze,
  - j) Małgorzata Listkiewicz – Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy,
  - k) Lucyna Poźniak - kierownik Biura Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
  - l) Renata Mach – kierownik Wydziału Polityki Społecznej Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze,
  - m) Barbara Murzyńska – Lubuski Ośrodek Profilaktyki i Terapii w Zielonej Górze,
  - n) Małgorzata Nabel – Dybaś - Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza” w Zielonej Górze,
  - o) Agata Rubacha - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze,
  - p) Wioletta Sokołowska – Domagała - Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze,
  - q) Zofia Szozda – pracownik Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Zielonej Górze,
  - r) Agnieszka Zając – pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze,
  - s) Barbara Zapotoczna – Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Zielonej Górze,
  - t) Iwona Zwierzchowska – kierownik Ośrodka Adopcyjnego w Zielonej Górze.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Adam Maciej Urbaniak